

FLUEKAST...

den skandinaviske stil

Henrik Mortensen

FLUEKAST...

den skandinaviske stil

Henrik Mortensen

FLUEKAST... den skandinaviske stil

1. udgave, 1. oplag 2006

© Henrik Mortensen

Redaktør og tekstsupervisor journalist Thomas Vinge

Fagkonsulent Peter Tibert Stoltze

Tegninger Thomas Weiergang

Foto: Billedjournalist Tim K. Jensen

Øvrige fotos:

Peter Tibert Stoltze: Side 35, 54, 76, 106, 110, 118, 123, 140, 158, 164 tv, 165 og 173

Henrik Mortensen: Side 16, 32, 67, 79, 86, 95 og 167

Søren Flarup: Side 52 og 164

Erik Kyrping: Side 184

Henrik Kassow Andersen: Side 186

Richard Siberry: Side 65

Grafisk tilrettelæggelse Søren Flarup

Repro & tryk: Svendborg Tryk

ISBN 87-990764-0-3

Det perfekte kast er det kast, der fanger fisken.

Indhold

Forhistorie: Min bedste ven fiskestangen.....	8	Tohåndsstangens håndtag.....	48
Indledning.....	16	Grebet om tohåndsstangen.....	48
Bogens opbygning.....	18	Stangens aktion.....	49
Kapitel 1: Fysikken i fluekastet.....	22	Helaktion – bøjer for meget.....	49
Fluekasterens signatur.....	23	Topaktion – en stiv pind!.....	49
Gå en tur inden det første kast.....	23	Progressiv aktion – arbejder fra top til bund.....	50
Læg en plan.....	23	Kapitel 3: Bagline, skydeline, kasteklumper og forfang 52	
Lidt fysik.....	23	Skønne spildte kroner.....	53
Stangen lades med energi.....	24	Baglinen.....	53
Trække eller skubbe?.....	24	Linesystemet.....	53
Stangens bevægelse i kastet.....	25	Linekoder.....	53
Analyse af fluekastet.....	25	Fluelinens tapering.....	54
Forløbet af fremkastet.....	26	Fluelinens vægt.....	55
Kastets retning og linebuens størrelse.....	28	AFTM-systemets begrænsninger.....	56
Linens placering i bagkastet.....	29	Et alternativ til AFTM-systemet.....	56
Kasteklumpens længde.....	29	Modificerede Weight Forward-liner til enhåndsstænger ...	57
En kort en lang – klumpen skal passe til din stang.....	30	Modificerede Weight Forward-liner til tohåndsstænger....	58
En passende kasteklump.....	30	Tunge argumenter for synkeliner.....	58
Den ideelle linebue.....	30	Fluelinens kerne.....	59
Korte klumper giver åbne linebuer.....	31	Low stretch-liner.....	59
Lange klumper er svære at styre.....	31	Fluelinens coating.....	59
Hitching – det tætteste man kommer himlen med en flue 32		Tilpasning af løse kasteklumper.....	61
Aktiv indtagning.....	33	Skydeliner.....	62
Hitch med rørfluer.....	33	Forfang og flue.....	64
Ballade i overfladen.....	33	Når fluekastet går i fisk.....	64
Skum-fluer.....	34	Forlæng eller forkort forfanget.....	65
Korte kast og forfang.....	35	Forfangets egenskaber.....	66
Kapitel 2: Valg af grej.....	36	Monofile forfang.....	67
Fluegrejets enkeltdele.....	37	Polyleaders.....	69
Overordnet valg af grej.....	37	Polyleader – forfang med mange fordele.....	70
Omgivelserne bestemmer stanglængden.....	38	Forfanget bestemmer fiskedybden.....	70
Valg af linetype og forfang.....	38	Valg af forfangstype.....	71
Fluen skal ned til fisken.....	39	Forfang til synkelinefiskeri.....	73
Kast til de fisk, der står tæt på.....	40	Kastetræning med uldtot på forfanget.....	74
Skydeline og fluestørrelse.....	40	Kapitel 4: Overhåndskast med enhåndsstang.....	76
Fluestænger med power.....	40	Fluefiskerens grundkast.....	77
Fluestangens øjer.....	41	Kastetræning på græs.....	77
Simple topøjer fungerer bedst.....	41	De forskellige faser i grundkastet.....	77
Lad fluen hvile – i et stangoje!.....	42	Stil, stangføring og håndgreb.....	77
Fluestangens ferruler.....	42	Bagkastet er tre bevægelser.....	78
Hjulholder.....	43	Hævningen.....	79
Fluehjul.....	43	Bagkastet.....	82
Fluehjulet kan blive for let.....	45	Pendlingen.....	83
Brug hånden som bremse.....	45	Fremkastet.....	84
Enhåndsstangens håndtag.....	46	Vandmandsprincippet.....	84
To typer korkhåndtag.....	46	Fejlretning i fremkastet.....	85
		“Albuehugget”.....	87
		Grundkastet som en helhed.....	87
		Grundkastet i praksis.....	90
		Grundkastets begrænsninger.....	90

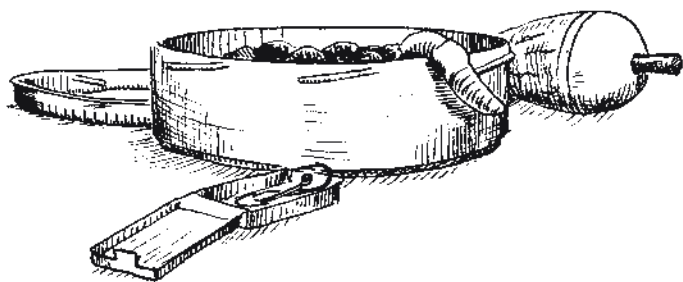
Blindkast.....	91	Tohåndskast fra den "forkerte" side.....	149
Ingen løse håndled – i begyndelsen!.....	91	Lad armene bytte plads.....	149
Håndleddet finjusterer linebuen.....	91	Krydset håndstilling.....	150
Lange overhåndskast med enhåndsstang.....	92	Venstrehånds-spey.....	151
Længere kast med lang klump.....	92	Cirkelkastet – ikke bare et cirkuskast!.....	154
Træd et skridt tilbage.....	93	Cirklen "tegnes" i luften.....	155
Lange kast kræver lange forfang.....	93	Cirkelkastet trin for trin.....	155
		Cirkelkast i vind.....	158
		Kast med synkeline.....	158
Kapitel 5: Det skandinaviske speycast med enhåndsstang 94		Rullekastet plasker.....	158
Det eneste nødvendige kast.....	95	Synkelinen "skrues" ud af vandet.....	159
Kastet fra River Spey.....	95		
Rullekastet.....	96	Kapitel 9: Finpudsning af fluegrejet..... 162	
Princippet i det skandinaviske speycast.....	96	Forskellen ligger i detaljen.....	163
Balancen i grejet til speycast.....	97	Fluestangen.....	163
Kastevægten.....	97	Fluehjulet.....	164
Forfanget.....	98	Fluelinen.....	164
Forskelle mellem overhåndskast og speycast.....	98	Forfang og forfangsspids.....	165
Hævningen.....	99		
Bagkastet.....	99	Kapitel 10: Knuder der holder..... 166	
Forfangets forankring i vandoverfladen.....	100	Øv knuderne hjemmefra.....	167
Linebuens form.....	101	Knuder fra inderst til yderst.....	167
Fremkastet.....	102	Knudebinderens værktøjskasse.....	167
Stangens hældning.....	102	Oversigt over knuder og splejsninger.....	168
Speycastet i sin helhed.....	102	Knude mellem bagline og hjulets spole.....	168
Træning af speycast.....	104	Spoleakselknuden.....	168
		Uniknude som spoleakselknude.....	168
Kapitel 6: Enkeltræk og dobbeltræk..... 106		Løkke på spunden bagline.....	170
Træk i linen øger præcisionen.....	107	Løkke på flueline.....	171
Træk ved både korte og lange kast.....	107	Skræl coatingen af.....	172
Trækket modvirker slap line.....	107	Knuder og løkker mellem flueline og forfang.....	173
Timing i trækket.....	107	Nåleknuden.....	175
Overhåndskast med dobbeltræk.....	108	Løkker på nylonforfang.....	176
Skandinavisk speycast med enkelttræk.....	112	Kirurgløkke.....	176
		Perfection loop.....	176
Kapitel 7: Fluekast med tohåndsstang..... 118		Sammenknytning af nylonliner.....	177
Tohåndsstænger – mere populære end nogensinde.....	119	Kirurgknude.....	177
Spey, skandinavisk spey og skagit.....	119	Dobbelt blodknude.....	178
Tre typer fluekast.....	121	Flueknuder.....	179
Valg af linesystem.....	121	Simpel kirurgløkke.....	179
Overhåndskast.....	122	Non-slip mono-loop.....	179
Armenes bevægelser.....	122	Knuder til rørfluer.....	180
Overhåndskastet i praksis.....	126	Uniknude.....	182
Det skandinaviske speycast.....	130	Simpel turleknude.....	182
Om at skyde line.....	136		
Linekontrol ved kast med tohåndsstang.....	136	Kapitel 11: Øvelse gør mester..... 184	
		Læg ud på græs!.....	185
Kapitel 8: Avanceret kasteteknik med tohåndsstang.. 138		Fiskeri verboten!.....	185
Vejen til de svære fiskepladser.....	139	Speycast kræver vand.....	185
Brug kroppen.....	141	Kast kort.....	186
Speycast med vægtforskydning.....	142		
Føddernes stilling i speycastet.....	146	Stikordsregister.....	188

Forhistorie

Min bedste ven fiskestangen

En prop, en æske med kroge og en dåse fyldt med frisk-gravede regnorm. Så enkel kan opskriften på lykke være, når man er barn og bidt af en gal lystfisker. I hvert fald i mit tilfælde, for fra jeg var helt lille, har jeg været drevet af en uforklarlig, men uhyre stærk lyst til at fiske.

Jeg var den der lille dreng, for hvem spisetider, lektier og “pas nu på dit nye tøj” var uendeligt mindre vigtigt end hurtigt at komme ned til åen, mosen eller molen.

I dag, hvor jeg har gjort fluefiskeri til min levevej, tænker jeg ofte tilbage på barndommens ubekymrede ekspeditioner med ormestangen i hånden og min elskede hund Buster som eneste selskab. Det, der for de voksne dengang må have lignet en besættelse, var i virkeligheden også en måde at tackle livet og nogle af dets besværligheder på. Heldigvis førte det i mit tilfælde til noget godt, ikke mindst takket være et skelsættende møde med en mærkelig mand ude ved “min” å.

Som 12-årig var jeg sammen med mine forældre og to søskende flyttet fra Give ved Horsens til landsbyen Hillerslev tæt på Thisted i Thy. Vi var altså tilflyttere, og det var ikke helt nemt at falde til blandt de nye klassekammerater. Det føltes, som om vi kom fra et andet land, og vi snakkede et andet sprog, der af mine kammerater blev betragtet som “finere” – det forstod jeg nu ikke spor af. Men anderledes var vi.

Stort set alle de andre i klassen boede på gårde i omegnen og skulle hjælpe til derhjemme efter skole. Derfor var der ikke mange at lege med om eftermiddagen.

Vi boede ikke på en gård, men i parcelhus. Min far var ingeniør og var ikke hjemme, når jeg kom fra skole, men til alt held havde han, allerede fra vi var helt små, taget min storebror og mig med på fisketur ved blandt andet Omme Å. Andre ture gjaldt gedder, aborrer og skaller i de lokale søer. Og denne fiskeinteresse blev ikke mindre, nu hvor vi var flyttet til en ny egn og selv måtte fylde indhold i en del af fritiden.

I starten delte jeg interessen med min storebror, men han faldt fra igen, da han begyndte at gå op i at skille og samle cykler og siden knallerter. Vores schæferhund Buster var i mere

end én forstand også en hund efter naturen og sprællende liv, og da det som sagt var sparsomt med legekammerater, blev Buster hurtigt min bedste “kammerat”, mens naturen i cykelafstand fra hjemmet udfyldte behovet for en legeplads.

Efter skole blev skoletasken kylet hen i et hjørne i garagen. Lektier kunne være lektier. Nærmest som en rutine bandt jeg fiskestangen fast på cyklen, greb fisketasken, piftede efter Buster som tegn til, at nu måtte den godt springe over hegnet om hundegården. Og så var vi klar til afgang.

Mange troede vist, jeg var lidt tosset, når jeg sådan kunne tilbringe de fleste af ugens dage ude ved åen helt alene sammen med en hund, og der var ikke altid forståelse for mine problemer med at passe spisetiderne. Men skideballen tog jeg nu altid i stiv arm, og med tiden opgav min mor det der med at give mig et fast tidspunkt at være hjemme på. På en eller anden måde affandt hun sig med, at jeg ikke var helt normal på det område...

En dag i efteråret 1973 tog jeg som sædvanligt af sted til åen efter skole. Der var et par kilometer at cykle, inden vi stod ved bredden af det, der i virkeligheden var en afvandingskanal, som ledte vand bort fra et større engareal. Men helt snorlige var kanalen nu ikke, der var slyngninger og masser af vandplanter og grødebanker, som gav skjul til ørrederne.

Da vi nåede frem, smed jeg cyklen ved siden af broen, som jeg plejede, og med hunden løbende foran bevægede jeg mig ned langs åen. Efter at have gået en halv times tid var vi ved vores “hemmelige” sted. Normalt kom her aldrig et øje, så jeg var noget overrasket over at se en voksen mand stå på pladsen og vifte en stang frem og tilbage... Med ét følte jeg mig helt tom indeni. Det var, som om noget af det bedste, jeg havde, var blevet taget fra mig. På afstand studerede jeg manden, som var trængt ind i mit paradys. Det var dog en underlig måde, han kastede sin orm ud på, og hans line så også meget, meget mærkelig ud. Var det virkelig en tørresnor, han stod der og slyngede frem og tilbage?

Den fremmede må have bemærket mig, for efter et stykke tid rullede han linen ind og kom hen imod mig, smilede og sagde et eller andet uforståeligt. Noget, jeg bestemt ikke forstod. Jeg vidste ikke, om jeg skulle begynde at løbe eller bare prøve at se så stor ud som muligt. Buster knurrede og viste tænder. Han kunne nok mærke, at jeg ikke var så stolt ved situationen. Manden stivnede. Det var tydeligt, at han var bange og bestemt ikke havde til hensigt at gøre mig noget ondt. Jeg tyssede på Buster, så han skjulte sit tandsæt igen. Det fik den fremmede til at vise sine tænder i et smil. Han fortsatte med at sige en masse på et sprog, jeg ikke forstod og pegede ivrigt på min ormekrog. Jeg kikkede bare spørgende

Teknikken med enkelt- og dobbeltræk hører ikke udelukkende sammen med lange kast. Også på kortere distancer kan man med fordel anvende trækket, da linehastigheden øges markant, uden at man skal lave en større stangbevægelse. Jo større bevægelse, jo større udsving med stangen, og det går ud over præcisionen og retningsstabiliteten. Derfor er enkelt- og dobbeltræk med til at sikre mere præcise kast.

Kapitel 7 handler om kast med tohåndsstang. Overhåndskastet er en god måde at blive fortrolig med tohåndsstangen på, da det er vigtigt fra starten at forstå rollefordelingen imellem øverste og nederste hånd.

Senere går man videre til at lære det skandinaviske speycast, som rummer fordele på pladser, hvor det kan være svært eller umuligt at lave et traditionelt overhåndskast. Kapitlet afsluttes med en grundig gennemgang af, hvordan man samler skydelinen op i store løkker. Det hjælper med at holde styr på løslinen, så den skyder problemfrit af sted i det efterfølgende kast.

I **kapitel 8** tages der fat på mere avancerede teknikker inden for kast med tohåndsstang. Her kan du læse om, hvordan man med fordel kan bruge kroppen til at skabe endnu mere dynamik og kraft i fluekastet. Ved at bruge kroppen, opnår man både mere kraftfulde kast og større præcision.

Du vil også lære det effektive cirkelkast med tohåndsstangen, som giver mulighed for kraftige vinklinger. Endelig er der anvisninger på kast med omvendt håndstilling – såkaldt “venstrehånds-spey”. Her er stof til mange træningstimer.

Til slut får du et par gode råd om kast med synkende flueliner.

Kapitel 9 handler om de vigtige detaljer. Lær for eksempel, hvordan man vedligeholder fluegrejet, så det holder længere og altid er parat til at yde det ypperste under såvel kast som fight.

Kapitel 10 gennemgår fluefiskerens knuder, løkker og splejsninger: Fra knuden, der forankrer baglinen til hjulets spoleaksel, og hele vejen ud til knuden, der knytter fluen i enden af forfanget.

Bogen afsluttes med **kapitel 11**, der giver gode råd om, hvordan du kommer godt i gang med og får mest ud af træningen af de forskellige fluekast.

Til allersidst er der **stikordsregistret**, som letter navigeringen, så du kan finde tilbage til lige præcis det, du gerne vil læse igen.

Det kan kun blive en god dag... tidligt oppe, sommerfugle i maven og udsigten til en uge i selskab med fiskestangen og et par gode fiskekammerater – Vest Rangá, Island.

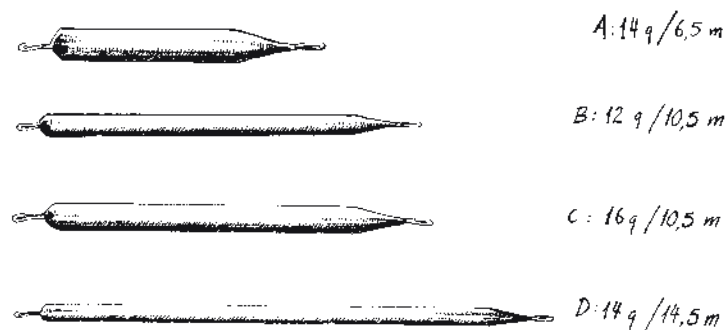
Skydelinen er sluppet og suser op gennem stangens øjer og videre ud mod horisonten – kystfiskeri på Langeland.

Tilpasning af løse kasteklumper

Hvis du vil tilpasse løse kasteklumper (skydehoveder) til din fluestang, er det vigtigt, at både længde og vægt passer til de kast, du ønsker at lave. Dette gælder også, når du skal vælge en hel WF-line. Afvigelser fra den optimale vægt eller længde har imidlertid forskellig betydning i overhåndskast og speycast. Det skal vi se nærmere på i dette afsnit.

Udgangspunktet er et tænkt eksperiment med en enhandsfluestang på 9½ fod, som kaster optimalt med en vægt på 14 gram. Sådant en stang vil typisk være klassificeret som 6/7 efter AFTM-skalaen. For at dække en række forskellige fiske-situationer kræves en line, der både kan overhåndskaste og speycaste, og her er min erfaring, at en rigtig god allround-længde til begge typer af kast og over en bred vifte af kaste-længder er en kasteklump på 10,5 meter.

En dag kommer du imidlertid af sted på fisketur uden den gode klump på 10,5 meter og 14 gram. Til gengæld finder du i fiskevesten fire løse kasteklumper, som vist på Figur 3-5. De er alle flydende og med vægt og længde som beskrevet i tabellen:

Figur 3-5

Klump	Vægt (gram)	Længde (meter)
A	14	6,5
B	12	10,5
C	16	10,5
D	14	14,5

I forhold til den ideelle allround-kasteklump på 10,5 meter og 14 gram, har hver af de fire klumper en indbygget begrænsning. Både A og D har vægte, der svarer til stangens ideal, men den ene klump er meget kort og den anden ret lang. Længderne er til gengæld passende på klump B og C, men den ene er lidt for let og den anden lidt for tung.

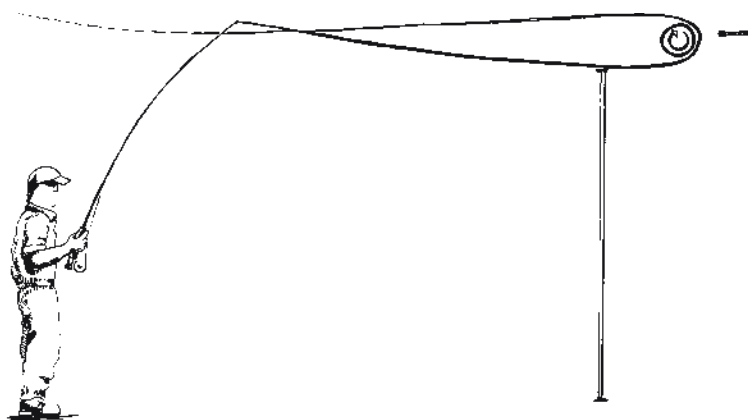
I overhåndskastet er det vægten på klumpen, der er kritisk: Her er man ikke som i speycastet afhængig af at skulle opbygge en dynamisk D-form bag sig. Det handler mere om

at anvende en line med en præcis vægt, der kan lade stangen optimalt. Til allround-brug er en længde på omkring 10,5 meter god, men der kan overhåndskastes effektivt med både kortere og længere klumper.

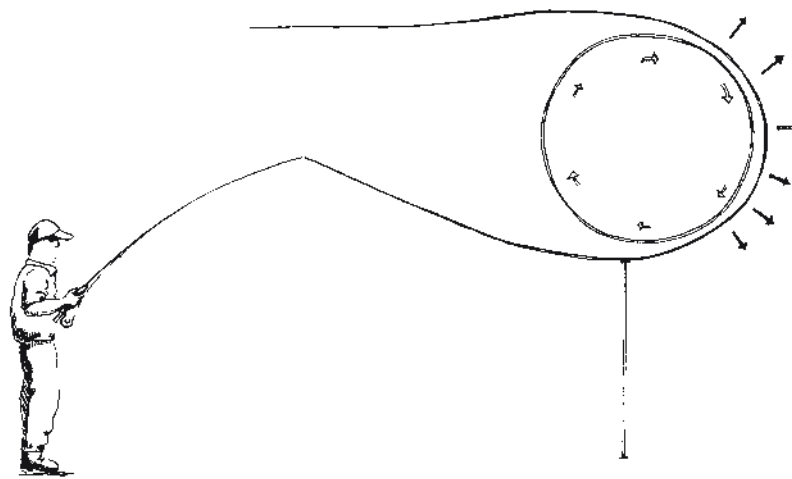
Den korte klump A kan således godt anvendes, men vil give meget korte overhåndskast. Husk på, at du kun kan skyde line, så længe der er en linebue, der ruller fremad: Og med en kun 6,5 meter lang klump, løber man så at sige hurtigt tør for overline: Kastet strækker sig tidligt og falder ned på vandet.

Klump D er ganske lang, men hvis man magter at holde den i luften, vil den give nogle lange kast. Den er dog plads-krævende og forudsætter en perfekt timing i kastet.

Til overhåndskast vil den bedste af de fire klumper formentlig være B, der ganske vist er lidt for let, men det kan der dog til en vis grad kompenseres for ved at arbejde noget hurtigere og hårdere med stangen. Den dårligste line vil uden tvivl være den temmeligt tunge klump C, da den vil overbelaste stangen og danne en meget åben linebue. Dette er vist på tegningen nedenfor.

Figur 3-6. Kasteklump A, B eller D: Smal linebue.

Figur 3-7. Kasteklump C: Åben linebue.

En rolig kastetil sikrer uforstyrrede linebuer. Brug kort sagt ikke flere kræfter end nødvendigt, lad stangen gøre arbejdet.

Set fra oven skal topøjet som nævnt beskrive en cirkelformet vandring. Det er vigtigt, at denne halvcirkel bliver så flad som muligt. Derved vil forfanget hæfte tæt på kasteren. Jo større halvcirkel, jo længere væk fra kasteren lander forfanget.

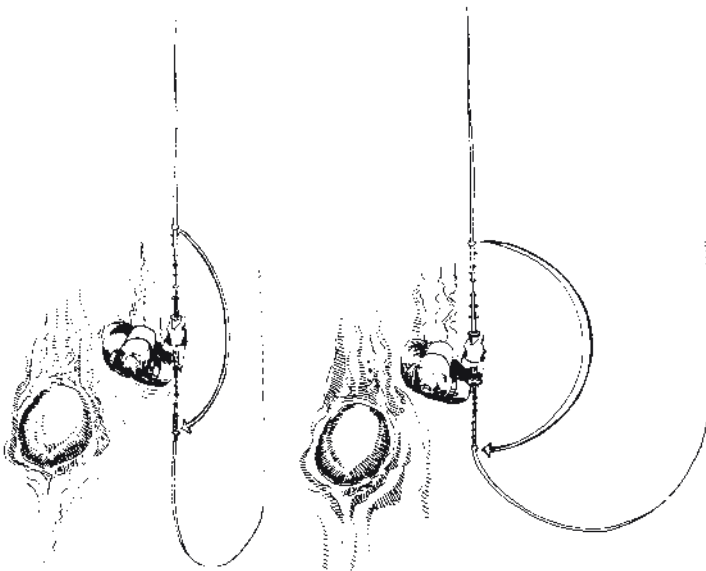
Ved længere kast befinder bageste position sig så langt tilbage, at det i bagkastet ikke er tilstrækkeligt at rotere armen udad. Man bliver så nødt til at rotere hele overkroppen omkring hoften.

Sørg for først at sætte rotationen af overkroppen ind, efter at stangen har været på pause i forreste stop. Det er endnu en forudsætning for, at forfanget kan holdes tæt på kroppen.

Princippet med, at stangen bevæger sig i en halvcirkel i bagkastet er vist i Figur 5-10. Læg mærke til, at forfanget

til venstre forankres tæt på kasteren, samt at det er næsten udrettet. Man kan sige, at jo større halvcirkel man laver, jo mere kraft vil man miste i fremkastet, da linen så skal hentes ude fra siden, som vist på tegningen til højre.

En forudsætning for et velafbalanceret fremkast er, at forfanget er hæftet jævnt på overfladen. Det sikrer, at forfanget også slipper overfladen jævnt. Med jævnt forstås her, at alle dele af forfanget rører vandoverfladen og befinder sig lige i overfladefilmen. Den ideelle hæftning foregår simpelthen ved, at et fuldstændigt strakt forfang rammer overfladen i én bevægelse.

Figur 5-10. Stangens bevægelser under speycastet set fra oven. Jo mere "fladtrykt" halvcirkel-bevægelsen kan laves, jo tættere på fiskeren kan forfanget hæftes.

Forfangets forankring i vandoverfladen

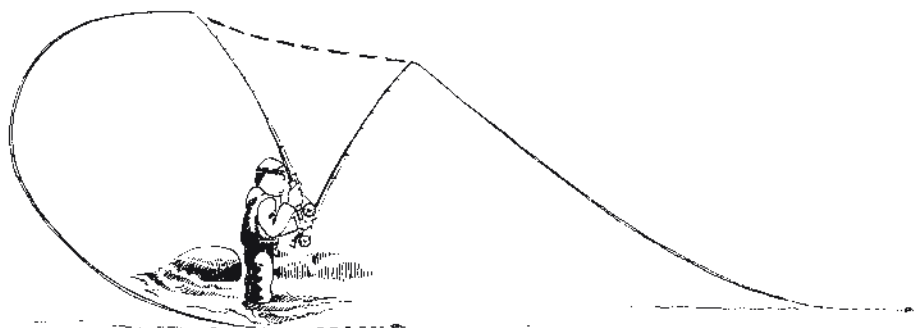
I praksis vil det ofte være fluen, der først får kontakt med vandoverfladen, og derefter trækker forfanget ned startende med forfangsspidsen.

Der er til gengæld problemer, hvis det er midten eller den tykke ende af forfanget, der rammer vandoverfladen først. Forfangets vandring bagud stopper jo i det øjeblik, det rammer vandet, men hvis midten stoppes først, er forfangets tynde del (spidsen) stadig i bevægelse og vil derfor lande i en bunke oven i den midterste del af forfanget. Der er fare for, at der opstår linekludder eller såkaldte "vindknuder". Og hæftningen bliver under alle omstændigheder alt andet end jævn.

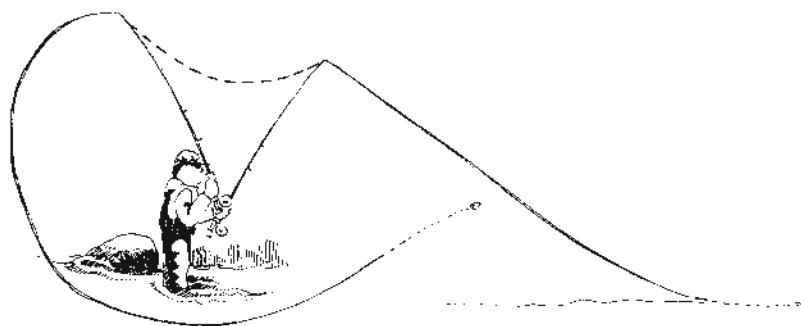
Endnu værre går det, hvis det er spidsen af selve fluelinen, der rammer vandet først. Hele forfanget vil da fortsætte og havne i en bunke med de ovenfor beskrevne ulykker til følge. Og da det ikke kun er forfanget, men også en del af linen, der hæfter på overfladen, bliver modholdet ofte så stort, at linen slet ikke kan strækkes i fremkastet. Og hvis endelig line og forfang slipper vandet, vil man ofte få en meget urolig linebue.

Den jævne hæftning opnås som sagt ved at føre topøjet i en jævnt stigende kurve under vandringen fra forreste stop til bageste position. Det er illustreret i Figur 5-11 øverst.

På tegningen nedenunder ses, hvad der sker, hvis topøjet dykker undervejs. Da er det spidsen af fluelinen, der først får kontakt med vandets overflade. Resultatet er, at forfanget lander i en bunke – det “stabler”.

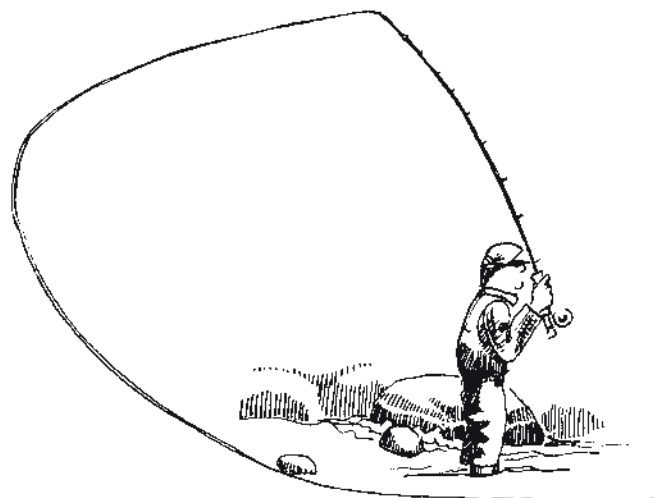
Stangen føres i en jævnt stigende bue. Det giver en jævn hæftning af forfanget.

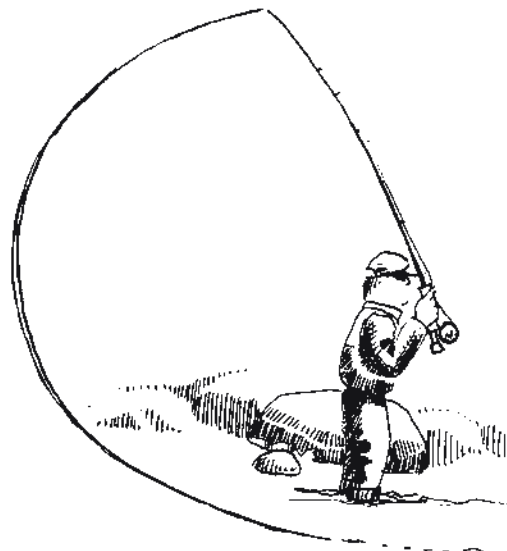
Figur 5-11. Dykker topøjet, er det fluelinen og ikke forfanget, der hæfter.

Linebuens form

Umiddelbart før fremkastet skal linebuen over det hæftende forfang ideelt set have form som et D. Førhen var det almindeligt at læse anbefalinger af, at linen skulle danne en cirkelformet linebue. Men man får et bedre kast ved at sigte efter at opnå D-formede linebuer. På den øverste tegning i Figur 5-12 ses den ønskede D-form og nedenunder den mere cirkelformede udgave. Man kan indvende, at den aktive del af linen på den cirkelformede linebue er størst, men sammenligner man med den D-formede linebue, ses det, at størstedelen af den aktive line her ligger tæt på vandret. Dermed bliver trækket i den opadstræbende D-formede linebue mere effektivt, når resten af linen skal skydes den samme vej – nemlig vandret frem gennem luften foran fiskeren. Det gælder altså om at have så meget line som muligt i en lige linje fra topøjet og bagud!

Den ideelle D-formede linebue.

Figur 5-12. I en cirkelformet linebue ligger en mindre del af den aktive del af linen tæt på vandret.

Den tilstræbte form får man ved at starte fremkastet umiddelbart efter, at forfanget har ramt vandet. På Figur 5-12 kan man næsten fornemme, at den øverste linebue vil komme til at ligne den nederste, hvis ikke fremkastet startes øjeblikkeligt.

Ved at starte fremkastet så tidligt, at den øverste del af den aktive line står lige ud fra topøjet opnår man samtidig den ønskede retning i fremkastet: Linens retning i bagkastet bestemmer jo linens retning i fremkastet. Så når linen står lige bagud fra topøjet, bliver fremkastets retning også lige fremad: Bagkast og fremkast ligger på en lige linje. Derimod vil den cirkelformede linebue sende fremkastet opad, på samme måde som ved kast med et for kort skydehoved (se Figur 5-4 side 98).

Figur 6-12. Set fra oven skal fluestangen beskrive en flad halvcirkel, da forfanget så rammer og hæfter i overfladen tæt ved siden af fiskeren.

Nu føres stangen fra forreste stop og via en lille halvcirkel direkte til bageste position, da der i speycast ikke er noget bageste stop. På billedet i Figur 6-12 er stangen i bageste position, og linen er på vej bagud.

Forfanget har sluppet overfladen, og set fra siden danner line og forfang en konkav bue. I samme øjeblik forfanget lander på vandet, startes fremkastet, og enkeltrækket udføres med linehånden.

De næste to billeder (Figur 8-6 og 8-7) viser den første halvdel af fremkastet. Læg mærke til, at højre knæ bøjes, og at venstre ben strækkes igen for at flytte vægten tilbage på højre

ben. Det er armene og kroppens koordinerede påvirkning, der har skabt det store spænd, der nu er opbygget og tydeligt ses i stangen.

Figur 8-6. Klar til fremkast...

Figur 8-7. Fremkastet er sat ind.

Figur 8-8. Stangen har nået forreste stop, og linebuen er akkurat ved at dannes foran topøjet.

På Figur 8-8 er fremkastet fuldført, og venstre ben er strakt yderligere. Vægtfordelingen mellem de to ben svarer fuldstændigt til udgangspositionen.

Bemærk den ro, kasteren udstråler. Læg også mærke til stangens korte efterslag, der ikke forstyrrer linebuen, som på billedet netop skal til at dannes

Oversigt over knuder og splejsninger:

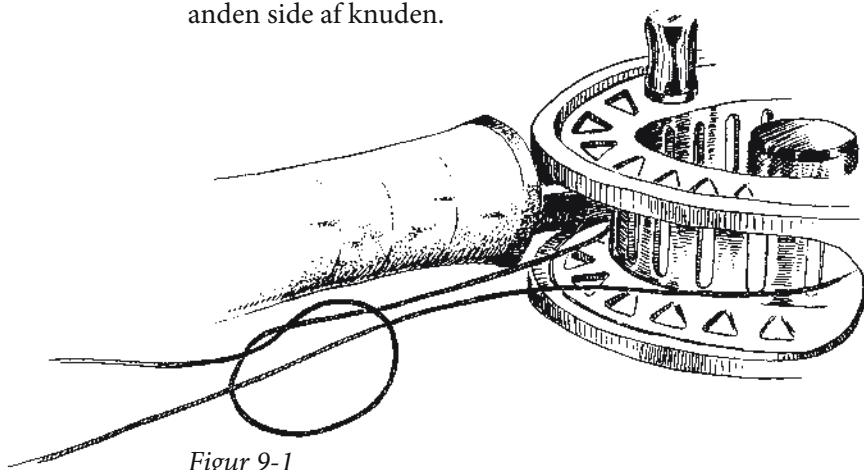
- Knuder til at fastgøre baglinen på spolen. Side 168.
- Løkke på bagline af spunden dacron. Side 170.
- Løkke på flueline. Side 171.
- Knude til at knytte et monofilt nylonforfang til fluelinen. Knuden kan også bruges til at binde bagline og flueline sammen. Side 173.
- Løkker på nylonforfang. Side 176.
- Forfangsknuder: Nylon-til-nylon. Side 177.
- Flueknuder: Nylon-til-flue. Side 179.

Knude mellem bagline og hjulets spole

Som bagline (*backing*) kan man vælge mellem to typer. Klassisk spunden dacron er stadigvæk den mest udbredte type, men en nyere type med meget lille diameter og høj brudstyrke vinder frem. Afhængigt af fabrikat kaldes den *gelspun*- eller *microbraid*-backing og minder om Fireline og andre flettede "superliner", som bruges til spinnefiskeri. Bagliner af denne type kan kræve andre knuder end dem, man er vant til at bruge på dacron-bagliner. Som regel vil det stå på pakningen, hvilke knuder der anbefales til disse liner. Det er vigtigt, at disse nye typer bagline er rullet stramt på hjulet med noget, der ligner krydsoplæg. I modsat fald risikerer man, at linen skærer sig ned i sig selv, så hjulet blokerer, når fisken sætter af sted i et udløb: Sker det, kan man som regel vinke farvel til den fisk...

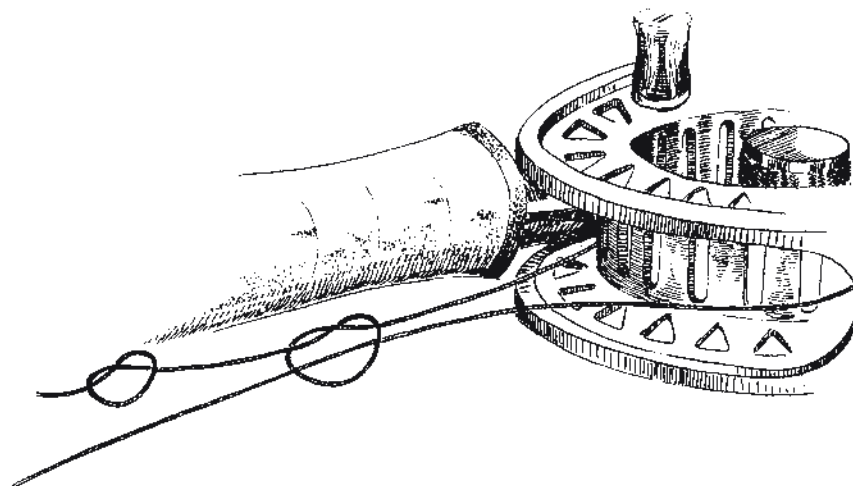
Spoleakselknuden

Denne knude er klassisk til brug med spunden dacron. Læg baglinen en enkelt gang rundt om spoleakslen, inden knuden bindes. Med den løse ende bindes en simpel overhåndsknude ("kællingeknude") omkring hovedlinen, der ikke strammes helt til. Sørg for, at der er godt 10 cm line i overskud på den anden side af knuden.

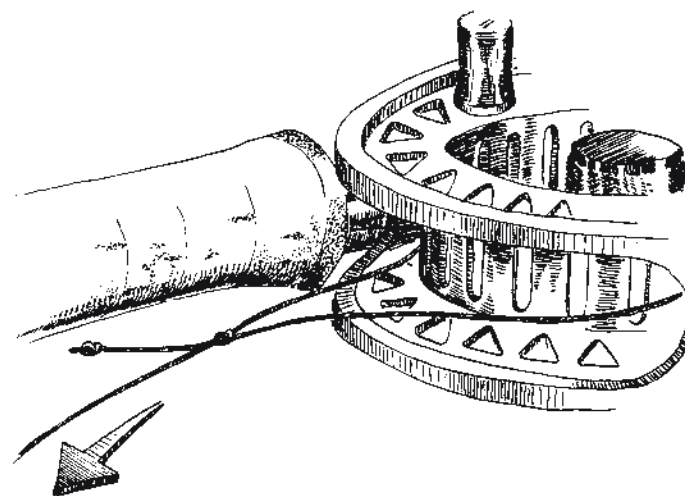
Figur 9-1

På den løse ende bindes nu endnu en simpel overhåndsknude. Den strammes helt til, og overskydende line klippes af, så der kun er en lille stump tilbage.

Figur 9-2

Nu strammes den inderste knude til, og den yderste knude vil så fungere som stop for denne knude. Stram til, så baglinen ligger helt ind mod spolen – så stramt, at den ikke kan rotere.

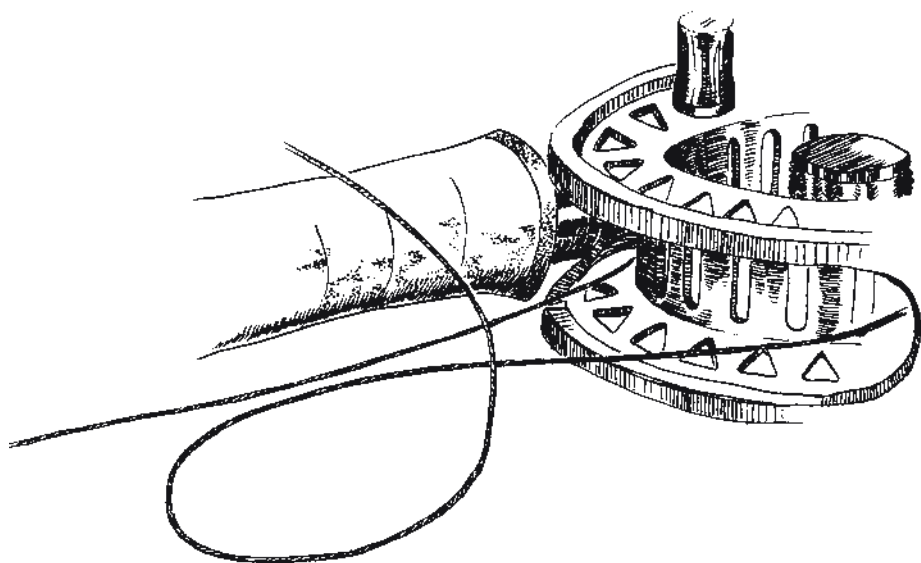

Figur 9-3

Uniknude som spoleakselknude

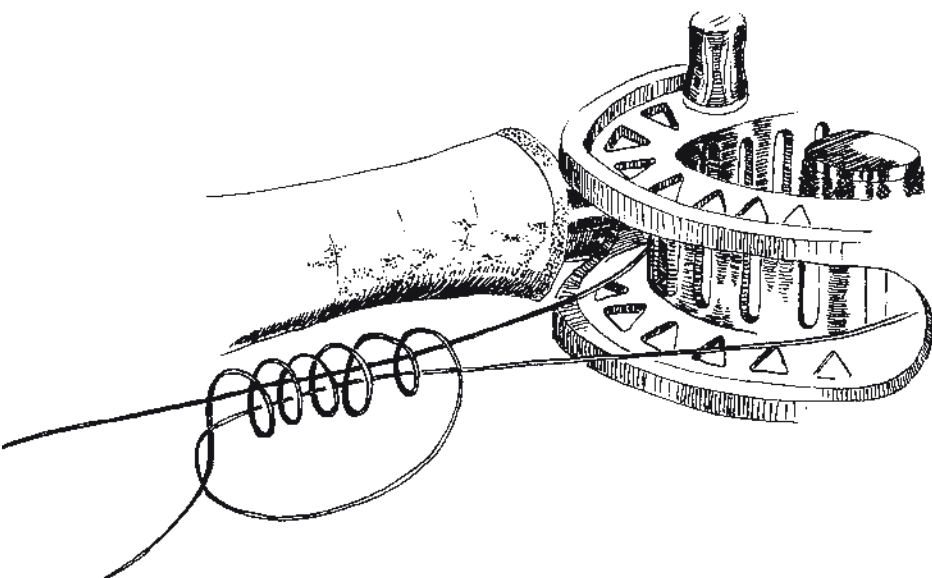
Et alternativ til spoleakselknuden er uniknuden, også kaldet et Duncan loop. Denne knude bruges oftest til at binde fluen på forfanget, men kan altså også udmærket anvendes til at fæstne baglinen til fluehjulets spole, specielt i forbindelse med de nye typer bagline: *Gelspun* og *microbraid*. På disse uelastiske liner med en hård og glat overflade dur spoleakselknuden ikke, da de to overhåndsknuder kan skride.

For at lave et Duncan loop føres baglinen en enkelt gang omkring spoleakslen, hvorefter de to liner lægges parallelt og fastholdes med venstre hånd. Med højre hånd formes en stor løkke med den løse ende, som holdes åben med venstre hånd.

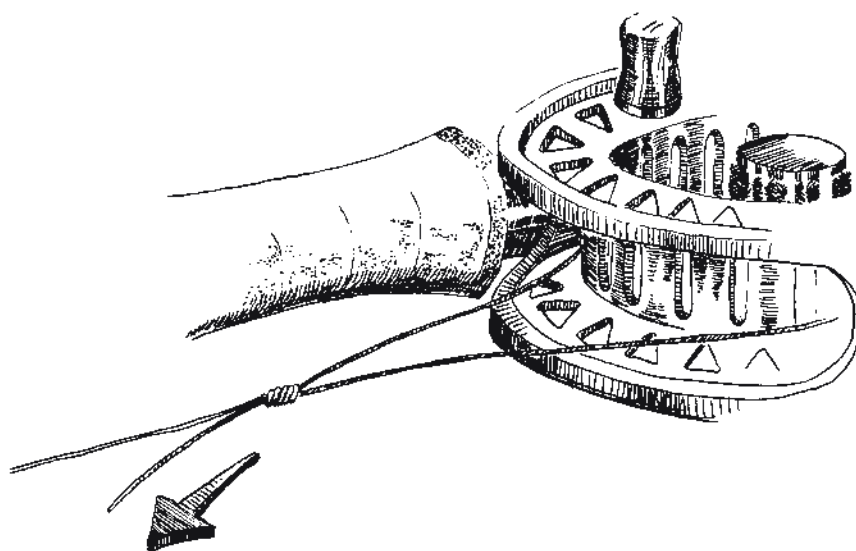
Figur 9-4

Med højre hånd tørnes den løse ende igennem løkken og rundt om begge liner. Lav mindst 5 tørn.

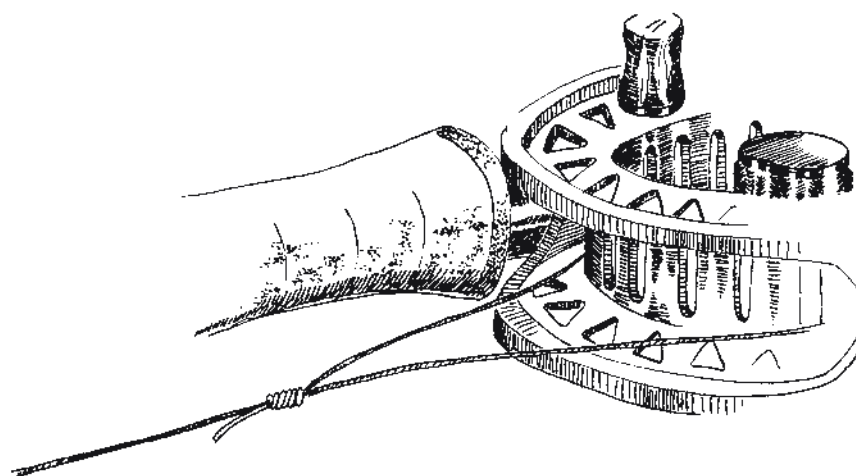
Figur 9-5

Knuden strammes ved at trække jævnt i den løse ende, mens der stadig holdes fast om knudens basis med venstre hånd. Først når knuden er strammet til, kan den slippes.

Figur 9-6

Den løse ende klippes af tæt på knuden. Herefter trækkes i hovedlinen, så knuden kommer helt ind at ligge på spolen. Stram, så baglinen ligger fast og ikke kan dreje rundt. Specielt ved gelspun-backing foretrækker jeg dog at lade 1 cm af den løse ende sidde tilbage. Før der klippes, kan man for en sikkerheds skyld lave en simpel overhåndsknude på tampen.

Figur 9-7